

Seat No. : _____

N39-113

December-2014

B.A., Sem.-VI (CBCS)

**CC-311 : Economics
(Public Economics)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. જાહેરવિત્ત વ્યવસ્થાનો અર્થ, વ્યાખ્યા અને ઉદ્દેશો સમજાવો. શા માટે બજારતંત્ર જાહેર વસ્તુઓ પૂરી પાડવામાં નિષ્ફળ જાય છે ? **14**
અથવા
(અ) જાહેર વસ્તુઓ અને ખાનગી વસ્તુઓના મુખ્ય લક્ષણો સમજાવો. **7**
(બ) વ્યાપક ખર્ચ અને વ્યાપક લાભોની સમજૂતી આપો. **7**
2. ખાધપૂરક નાણાંતંત્ર એટલે શું ? ખાધપૂરક નાણાંતંત્રના લાભો અને ગેરલાભો વર્ણવો. **14**
અથવા
(અ) જાહેર આવકના પ્રાપ્તિ સ્થાનો વર્ણવો. **7**
(બ) જાહેર ક્ષેત્રના એકમોનું ખાનગીકરણ કરવાથી કઈ-કઈ અસરો થાય છે તે સમજાવો. **7**
3. કર સંપાત એટલે શું ? કર સંપાતને અસર કરનારા પરિબળોની સમજૂતી આપો. **14**
અથવા
(અ) કરવેરાની વહેંચણી ઉપરની અસરો સમજાવો. **7**
(બ) કરદાનક્ષમતા (કર ભરવાની શક્તિ)નો સિદ્ધાંત સમજાવો. **7**
4. આંતરિક દેવાનો બોજો ભવિષ્યની પ્રજા પર પડે છે કે કેમ તે વિષેની દલીલો વર્ણવો. **14**
અથવા
કોઈપણ બે વિષે નોંધ લખો. **14**
(અ) જાહેરખર્ચની ઉત્પાદન અને આવકની વહેંચણી ઉપરની અસરો.
(બ) જાહેરદેવાનો અર્થ અને પ્રકારો.
(ક) જાહેરખર્ચમાં વૃદ્ધિના કારણો.
5. (અ) નીચેના વિધાનો સાચા છે કે ખોટાં તે દર્શાવો : **4**
(1) બધી જ ગુણકારી વસ્તુઓ ખાનગીવસ્તુઓ હોય છે.
(2) પુરાંતવાળુ બજેટ મંદીને પહોંચી વળવામાં ઉપયોગી બને છે.
(3) અંદાજપત્રીય ખાધ નવા નાણાંનું સર્જન કરતું નથી.
(4) અપ્રગતિશીલ (હીયમાન) કરવેરા આવકની અસમાનતા ઘટાડે છે.

(બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના વિકલ્પોમાંથી સાચા વિકલ્પને પસંદ કરી જવાબ લખો :

10

- (1) નીચેનામાંથી કોને વંચિતતાનો સિદ્ધાંત લાગુ પડે છે ?
(a) સંરક્ષણ (b) પુરનિયંત્રણ
(c) ન્યાયતંત્ર (d) મકાન
- (2) નીચેનામાંથી કઈ વસ્તુ જાહેરવસ્તુ ગણાશે ?
(a) કપડાં (b) અનાજ
(c) સંરક્ષણ (d) મકાન
- (3) કયા સંજોગોમાં ખાધપૂરવણી ઈચ્છનીય છે ?
(a) તેજી (b) મંદી
(c) ફુગાવો (d) સમૃદ્ધિ
- (4) જો કરાઘાત અને કર સંપાત જુદી-જુદી વ્યક્તિઓ ઉપર હોય તેવા કરવેરા કેવા હશે ?
(a) પ્રગતિશીલ (b) સપ્રમાણ
(c) પ્રત્યક્ષ (d) પરોક્ષ
- (5) જાહેરદેવાનો બોજો વર્તમાન પ્રજા દ્વારા સર્જાય છે. આવું વિધાન કોણે આપ્યું ?
(a) બુકાનન (b) લર્નર
(c) પીગુ (d) કેઈન્સ
- (6) આબકારી જકાત કયા કરવેરાનું ઉદાહરણ છે ?
(a) બક્ષિસ પરનો વેરો (b) જમીન પરનો વેરો
(c) પ્રત્યક્ષ વેરો (d) પરોક્ષ વેરો
- (7) જ્યારે સરકાર લોકો પાસેથી દેવું લે છે, ત્યારે લોકોની ખરીદ શક્તિ
(a) ઘટે છે. (b) વધે છે.
(c) વિસ્તૃત બને છે. (d) સરખી જ રહે છે.
- (8) જો જાહેરદેવું દેશના જ નાગરિકો દ્વારા ઉભુ કરાય તો તેને કેવું દેવું કહેવાશે ?
(a) આંતરિક દેવું (b) બાહ્ય દેવું
(c) લાંબાગાળાનું દેવું (d) ટૂંકાગાળાનું દેવું
- (9) કરચોરી શાનું સર્જન કરે છે ?
(a) કાયદેસરના ન્યાયનું (b) જાહેર આવકનું
(c) કાળા નાણાંનું (d) રોજગારીનું
- (10) શિક્ષણ પાછળ થતું જાહેરખર્ચ શાનું સર્જન કરશે ?
(a) વ્યાપક લાભો (b) વ્યાપક ગેરલાભો
(c) આવકની અસમાનતા (d) બેરોજગારી

Seat No. : _____

N39-113

December-2014

B.A., Sem.-VI (CBCS)

CC-311 : Economics

(Public Economics)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carries equal marks.

1. Explain the meaning and definition of Public Finance. Why does market fails to provide public goods ? **14**

OR

- (A) Describe the main characteristics of Public goods and Private goods. **7**
(B) Explain spill over cost and spill over benefits. **7**

2. What is Deficit Financing ? What are the advantages and disadvantages of Deficit Finance. **14**

OR

- (A) Explain the sources of Public income. **7**
(B) What are the effects of privatization of public sector units ? **7**

3. What do you mean by tax incidence ? Describe the factors effecting the incidence of taxation. **14**

OR

- (A) Describe the effects of taxation on distribution. **7**
(B) Explain the tax theory of ability to pay. **7**

4. Explain the arguments about burden of internal public debt on the future generation. **14**

OR

Write a note : (any **two**)

- (a) Effects of Public expenditure on production and income distribution.
(b) Meaning and types of public debt.
(c) Causes of increase in public expenditure.

5. (A) State whether following statements are true or false. **4**

- (i) All merit goods are private goods.
(ii) Surplus budget helps to miligate depression.
(iii) Budgetary deficit does not create new money.
(iv) Regressive taxes reduces income in equality.

(B) From the options given in the following questions, choose the correct one and write the answer. 10

- (i) Which of the following is subject to exclusion principle ?
(a) Defence (b) Flood control
(c) Judiciary (d) Housing
- (ii) Which of the following is a case of public goods ?
(a) Cloth (b) Food grain
(c) Defence (d) Housing
- (iii) Under which situation, deficit budget is desirable ?
(a) Boom (b) Depression
(c) Inflation (d) Prosperity
- (iv) If the impact and incidence are on different persons, the tax is called
(a) Progressive (b) Proportional
(c) Direct (d) Indirect
- (v) The burden of Public debt is born by the present generation. This is the view of
(a) Buchanun (b) Lerner
(c) Pingou (d) Keynes
- (vi) Excise duty is an example of
(a) Tax on gift (b) Tax on land
(c) Direct tax (d) Indirect tax
- (vii) When Government borrows money from people, the purchasing power of people
(a) get reduced (b) get increased
(c) get expanded (d) remains the same
- (viii) If the public debt subscribed to by the citizens of the nation, it is a case of
(a) Internal debt (b) External debt
(c) Long term debt (d) Short term debt
- (ix) Tax evasion creates
(a) Legal justice (b) Public revenue
(c) Black money (d) Employment
- (x) Public expenditure on education creates
(a) Spill over benefit (b) Spill over cost
(c) Income inequality (d) Unemployment